

Latvijas Bibliotēku padomes sēdes protokols

2022. gada 17. augustā

Rīgā

Nr.4

Sēde notiek tiešsaistē

Sēdi vada:

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

D.Šmita

Piedalās padomes locekļi:

Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas direktore

I.Aploka

Dobeles Centrālās bibliotēkas direktore

L.Volante

Latvijas Skolu bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

M.Muižnieces Rīgas Mākslas skolas bibliotēkas vadītāja

B.Ervalde

Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas valdes locekle,

Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēkas vadītāja

L.Gjortlere

Latvijas Bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

Jūrmalas Centrālās bibliotēkas direktore

M.Jēkabsone

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nod. eksperte

L.Langenfelde

Kultūras informācijas sistēmu centra direktors

A.Magone

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas vadītāja

D.Pakalna

Latvijas Pašvaldību savienības Izglītības un kultūras komisijas

locekle, Ropažu novada Domes priekšsēdētāja

V.Paulāne

Latvijas Universitātes bibliotēkas direktore

M.Saviča

Latgales Centrālās bibliotēkas direktore

J.Šapkova

Piedalās:

Jūrmalas domes priekšsēdētāja vietniece,

Kultūras komitejas vadītāja

R.Sproģe

Jūrmalas valstspilsētas administrācijas

Kultūras nodaļas vadītāja

A.Miltiņa

Jūrmalas bibliotēku lasītāju pārstāve

J.Veinberga

LNB Attīstības departamenta direktore

K.Kukaine

Nepiedalās:

LLU Fundamentālās bibliotēkas direktore

I.Dobelniece

Saldus novada bibliotēkas Informācijas resursu

attīstības nodaļas vadītāja

A.Mežiņa

Gulbenes novada pašvaldības izpilddirektore

A.Sprudzāne

Valmieras bibliotēkas direktore

D.Rokpelne

Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors

A.Vilks

Protokolē:

L.Langenfelde

Darba kārtība:

1. Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības bibliotēku tīkla reorganizācija.
2. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumi.
3. Par Ķekavas novada pašvaldības bibliotēku plānoto centralizāciju.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības bibliotēku tīkla reorganizācija

Dz.Šmita informē, ka Latvijas Bibliotēku padome ir iepazinusies ar Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības 2022.gada 1.augusta iesniegumu Nr. 1.1-37/22N-3915 par plānoto Jūrmalas Centrālās bibliotēkas struktūrvienības "Asaru bibliotēka" slēgšanu un 2022.gada 29.jūlija Jūrmalas bibliotēkas lasītāju vārdā parakstītu Janas Veinbergas vēstuli "Par bibliotēku slēgšanu Jūrmalā".

Dz.Šmita atsaucas uz Bibliotēku likuma 6. panta trešā daļa nosaka: "Pašvaldības bibliotēku dibina, reorganizē un likvidē attiecīgā pašvaldība, ņemot vērā Latvijas Bibliotēku padomes atzinumu" un likuma Par pašvaldībām, 3.pantā noteikto: "Vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētās pārstāvniecības — domes — un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses." Dod vārdu Jūrmalas iedzīvotāju pārstāvei un Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem.

Uzklausa iedzīvotāju pārstāvi Janu Veinbergu un Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjus - priekšsēdētāja vietnieci un Kultūras komitejas vadītāju Ritu Sproģi, Kultūras nodaļas vadītāju Agnesi Miltiņu, Jūrmalas Centrālās bibliotēkas direktori Māru Jēkabsoni.

J.Veinberga informē, ka ir iepazinusies ar Jūrmalas domes lēmuma projektu, kurā paredzēta Asaru bibliotēkas slēgšana un faktiskā Bulduru bibliotēkas slēgšana, ja tā tiktu izvietota citās telpās kā izsniegšanas punkts. Uzsver, ka iedzīvotāji no pašvaldības vadības nav saņēmuši faktos balstītus pamatojumus, pašvaldības argumentācija par ēkas slikto tehnisko stāvokli un dārgajām izmaksām nav pietiekama un patiesa. Atsaucas uz 31. marta Jūrmalas domes sēdi, kurā tika diskutēts par abu bibliotēku darbības lietderību. J.Veinberga informē par 700 Jūrmalas iedzīvotāju parakstītu vēstulei Jūrmalas domei ar aicinājumu atstāt Bulduru bibliotēku esošajā ēkā, nesadalīt to un neizvietot vairākās ēkās. Aicina LBP vērtēt šo jautājumu un atbalstīt Asaru un Bulduru bibliotēku lasītāju vēlmi saglabāt bibliotēkas.

R.Sproģe skaidro, ka Asaru bibliotēka atrodas kopīpašumā esošā ēkā, tāpēc bibliotēka tur vairs nevar atrasties, uzsver, ka jautājums, ka Asaru bibliotēka varētu atrasties kopīpašuma ēkā, nav apspriežams. Par Bulduru bibliotēku komentē, ka daļa cilvēku, kuri parakstījušies pret Bulduru bibliotēkas pārvietošanu uz citām telpām, nav Jūrmalas iedzīvotāji. 2019. gadā tika veikta bibliotēkas ēku tehniskā apsekošana un sagatavoti tehniskie atzinumi par ēku stāvokli un nepieciešamajiem uzlabojumiem apmeklētājiem un darbiniekiem drošai un pakalpojumu sniegšanai piemērotai ēku ekspluatācijai. Asaru bibliotēkas un Bulduru bibliotēkas ēkām tika konstatētas vairākas nepilnības, kuras būtiski ietekmē ar ēku uzturēšanu saistītos izdevumus, pakalpojumu sniegšanas prasības un ērtību.

Viņa izklāsta par rudenī gaidāmajām pieaugošajām Bulduru bibliotēkas uzturēšanas izmaksām un iepazīstina ar plānu izvietot bibliotēku Teātra ēkā un Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā. Uzskaita ieguvumus, ko iedzīvotāji gūtu, izvietojot bibliotēku Teātra ēkas telpās, kurā iekļūt varēs, pie ārdurvīm piespiežot zvana pogu. Izklāsta, ka krājumu būtu iespējams izvietot bērnudārza un skolas telpās. R.Sproģe uzsver, ka pēc Asaru bibliotēkas slēgšanas, Jūrmalas bibliotēku skaits atbilstu Ministru kabineta noteikumiem Ministru kabineta noteikumos Nr.355 "Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi" noteiktajam.

A.Miltiņa izklāsta, ka patlaban Jūrmalas pilsētā tiek īstenoti vairāki būvniecības projekti, kas prasa ievērojamus finanšu ieguldījumus. Ņemot vērā, ka Bulduru bibliotēkas ēkas renovācijā būtu nepieciešami lieli finanšu ieguldījumi, Jūrmalas pašvaldība ir izvērtējusi Bulduru bibliotēkas turpmākās uzturēšanas iespējas, apzinot mazāk sāpīgos risinājumus. Risinājums arī vienlaikus attīstīt Bulduru kultūras kvartālu. Kā pozitīvu piemēru min Dubultu kultūras kvartālu, kur vienotā infrastruktūrā izvietotas vairākas kultūras iestādes. Iepazīstina ar Bulduru kvartāla vīziju, Teātra ēkā sniedzot arī bibliotēkas pakalpojumus, nodrošinot kvalitatīvu saturu. Īpaši uzsver bezmaksas sabiedriskā transporta priekšrocības, kas ļauj iedzīvotājiem nokļūt līdz jebkurai Jūrmalas bibliotēkai. Skaidro, ka Bulduru bibliotēkas ēkas turpmākā izmantošana nav ekonomiski efektīva, un pašvaldībai

nepieciešami lieli finanšu ieguldījumi ēkas renovācijā. Lai racionāli tiktu pārvaldīti pašvaldības budžeta līdzekļi, sabalansējot bibliotēkas infrastruktūrā ieguldāmos līdzekļus ar bibliotēkas izmantojumu, lietderīgi ir likvidēt Asaru bibliotēku, savukārt Bulduru bibliotēku pārvietot uz Centrālās bibliotēkas telpām Strēlnieku prospektā 30, Jūrmalā, un Jūrmalas teātra telpām Muižas ielā 7, Jūrmalā.

Dz.Šmita atgādina, ka Bulduru bibliotēka ēka ir viena no nedaudzajām ēkām, kura pagājušajā gadsimta 70-tajos gados projektēta un celta tieši bibliotēkas vajadzībām. Komentē, ka pašvaldības pienākums bija laikus veikt ieguldījumus ēkas uzturēšanā, lai nepasliktinātu tās tehnisko stāvokli. Viņa uzsver, ka, palielinoties apkures un elektrības izmaksām, daudziem iedzīvotājiem nāksies atteikties no grāmatu pirkšanas, laikrakstu abonēšanas un varbūt pat interneta, bet bibliotēka būs tā vieta, kur iedzīvotāji to varēs saņemt.

M.Saviča sevi piesaka kā Jūrmalas iedzīvotāja, kas ir bagātas valstspilsētas pārstāve, un viņai nav pieņemami Jūrmalas pašvaldības sniegtie nepārliciešīgie argumenti par nepieciešamību slēgt Asaru bibliotēku un Bulduru bibliotēku pārvietot uz citām telpām. Uzsver, ka Jūrmalas pilsēta ir iecienīta kūrortpilsēta un bibliotēku apmeklēt ne tikai deklarētie Jūrmalas iedzīvotāji.

L.Aploka izsakās, ka Jūrmala ir viņas dzimtā pilsēta un viņa ir bijusi Asaru bibliotēkas lasītāja daudzu gadu garumā. Asaru bibliotēka ir daudzu jūrmalnieku un Jūrmalas viesu iecienīta kultūras iestāde vēl joprojām. Aicina pašvaldību, ja Asaru bibliotēka atrodas kopīpašumā esošā ēkā, meklēt citus risinājumus, kas ļautu saglabāt Asaru bibliotēku, pirmajā vietā paturot iedzīvotāju intereses. Aicina ņemt vērā Asaru bibliotēkas ievērojamo aptvērumu.

M.Jēkabsone skaidro par Jūrmalas bibliotēkas sistēmu un plāniem Jūrmalas bibliotēku tīkla attīstībā. Asaru bibliotēkas slēgšana un Bulduru bibliotēkas pārcelšana uz citām telpām uzskatāma kā balansa risinājums starp lasītāju vajadzībām un pašvaldības redzējumu un iespējām. Aicina LBP novērtēt esošo situāciju kā kompromisa risinājumu, jo sliktākā gadījumā varēja būt abu bibliotēku slēgšana. Dz.Šmita uzsver, ka pašvaldībai pirms lēmuma pieņemšanas ir jāsaņem LBP atzinums, kurš vēl nav sniegts, tāpēc nav pamata paust apgalvojumu, ka Asaru bibliotēka tiks likvidēta un Bulduru bibliotēka reorganizēta.

L.Langenfelde jautā par bibliotēkas pilnvērtīgu funkciju veikšanai atvēlēto telpu platību Teātra ēkas telpās, vērš uzmanību, ka, izvietojot Bulduru bibliotēku Teātra ēkas telpās, netiks ievēroti Ministru kabineta noteikumi Nr.395 "Bibliotēku materiālā un tehniskā pamata normatīvi", kas izvirza konkrētas prasības bibliotēku telpām un to funkcionālajām iekārtojumiem, kā arī netiek ievērots Bibliotēku likumā noteiktais par brīvu piekļuvi bibliotēkas pakalpojumiem, ja ieeja bibliotēkā Teātra ēkā ir slēgta un var iekļūt tikai nospiežot zvana pogu. Jautā, vai pastāv iespēja, ka pēc ēkas renovācijas Bulduru bibliotēka varētu atgriezties speciāli bibliotēkas vajadzībām celtajā ēkā. A.Miltiņa skaidro, ka Teātra ēkā bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanai atvēlētās telpas ir 60m², līdz ar to tas būtu bibliotēkas pakalpojumu punkts. Bulduru bibliotēkas ēkas renovācija ir atkarīga no Eiropas stuktūrfonda nākamā perioda finansējuma, patlaban notiek sadarbība ar KM finanšu līdzekļu piesaistīšanai ēkas renovācijai, bet vai tur būs bibliotēka, nav kompetenta atbildēt.

J.Šapkova A.Miltiņai jautā, kura būs Bulduru bibliotēkas juridiskā adrese. A.Miltiņa atbild, ka tā būs adrese, kura ir Teātra ēkai. J.Šapkova vērš uzmanību, ka situācijā, kad Bulduru bibliotēka tiek sadalīta pa vairākām ēkām, veicot ievērojamas krājuma daļas norakstīšanu, bibliotēku Teātra ēkā nosaucot par pakalpojumu punktu, būtībā tiek veikta bibliotēkas reorganizācija, pat likvidācija.

Ar A.Vilka pilnvarojumu, LNB viedokli pauž K.Kukaine. Uzsver, ka lēmuma pieņemšana par Asaru un Bulduru bibliotēkām bez rūpīgas situācijas izpētes un datu analīzes ir bezatbildīga. Aicina apzināties, ka bibliotēku attīstība mūsdienu globālajā situācijā nav tikai kultūrpolitikas sastāvdaļa. Bibliotēkas ir demokrātijas procesu un saliedētas sabiedrības veicinātājas. Bibliotēkas kā nozīmīgas kultūras, izglītības un informācijas institūcijas

līdzdarbojas arī citu nozaru politisko mērķu īstenošanā. Ņemot vērā Jūrmalas pilsētas teritoriju, kas stiepjas daudzu kilometru garumā, Jūrmalas bibliotēku tīkls un visu bibliotēku esošais izvietojums, vērtējams kā optimāls, bet slēdzot kādu no tām, tiktu izjaukts pakalpojumu pieejamības līdzsvars. Bulduru bibliotēka apkalpo Jūrmalas daļu no Priedaines līdz Majoriem, savukārt Asaru bibliotēka – to Jūrmalas daļu, kas iesniedzas ģeogrāfiski arī pilsētas dienvidu daļā, ietverot arī citas apkaimes, kas atrodas pilsētas teritorijā. Uzsver, ka nav pārdomātas vēl citas Jūrmalas bibliotēku reformas iespējas, nav veikta lasītāju struktūras un viņu vajadzību izpēte. Atgādina, ka būtībā Asaru bibliotēka ilgu gadu garumā ir tikusi mērķtiecīgi degradēta, pašvaldība nav pielikusi pietiekamas pūles, lai atjaunotu esošo ēku kā kultūrvēsturisko mantojumu, kā rezultātā Asaru bibliotēkas ēku ir nācies izlikt izolē. Norāda, ka nav pieļaujams atstāt Asaru un tuvāko apkaimju iedzīvotājus bez piekļuves kultūras un informācijas pakalpojumiem, īpaši ņemot vērā, ka tuvumā nav citu kultūras iestāžu. K.Kukaine uzsver, ka pēc A.Vilka ieskatiem arī par Bulduru bibliotēku nepieciešams veikt rūpīgu izpēti un datu analīzi, kā arī ieklausīties iedzīvotāju paustajā. A.Vilks aicina ņemt vērā Bulduru bibliotēkas ēkas unikalitāti un saglabāt, renovēt un attīstīt to atbilstoši bibliotēkas vajadzībām. Uzsver, ka par Bulduru bibliotēkas ēku būtu svarīgi uzzināt Nacionālās kultūras pārvaldes viedokli.

M.Saviča informē, ka, reaģējot uz pašvaldības plānu slēgt Asaru un Bulduru bibliotēku, ir apmeklējusi gan Asaru, gan Bulduru, gan Jūrmalas Centrālo bibliotēku, kā arī iepazinusies ar 2019.gadā sagatavotajiem ēku apsekošanas atziniem par telpu tehnisko stāvokli. Viņa norāda, ka balstoties uz šiem dokumentiem, Asaru un Bulduru bibliotēku ēkas nav tik kritiskā stāvoklī, lai tās jāslēdz. Raksturo bibliotēku vajadzībām paredzētās telpas Teātra ēkā, pēc viņas rīcībā esošajām fotogrāfijām. Uzsver, ka šādās telpās nevar nodrošināt bibliotēku pakalpojumu atbilstoši normatīvajiem aktiem, kā arī atgādina, ka pašvaldībai ir jāievēro Bibliotēku likuma 6.(3) un 13.pants. Pauž neizpratni par pašvaldības pārstāvju publiski paustajiem diametrāli pretējiem viedokļiem sabiedrībai.

V.Paulāne pauž nožēlu, ka tik liela un turīga pašvaldība kā Jūrmala ir pieņēmusi lēmumus, kas nav vērsti uz bibliotēku pakalpojumu attīstību. Arī sabiedrības protesti liecina, ka lēmumi nesakrīt ar iedzīvotāju interesēm. Aicina pašvaldību apzināties, ka, lai arī Jūrmalā tiek nodrošināts bezmaksas sabiedriskais transports, bibliotēkas pakalpojumus neizmanto tikai bērni un pensionāri, bet arī strādājošie cilvēki, kuriem laiks ir pats dārgākais resurss, tāpēc ir svarīgi, ka bibliotēka atrodas maksimāli tuvu cilvēku dzīvesvietai. Uzsver, ka pirms tik sabiedrībai nozīmīgu lēmumu pieņemšanas nepieciešams veikt rūpīgu iedzīvotāju vajadzību izpēti, paturot prātā, ka bibliotēka nav tikai bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vieta, bet arī kopienas saliedēšanas centrs. Pauž savu pārliecību, ka, jo tuvāk bibliotēka un kvalitatīvs pakalpojums būs cilvēku dzīvesvietai, jo lielāks būs tās pienesums pašvaldībai un sabiedrībai kopumā.

Jūrmalas pašvaldības pārstāvji sniedz atbildes un skaidrojumus uz LBP locekļu jautājumiem.

Pamatojoties uz uzklautā informāciju un izvērtējot situāciju, kā arī saskaņā ar Bibliotēku likuma 6. panta trešā daļu: “Pašvaldības bibliotēku dibina, reorganizē un likvidē attiecīgā pašvaldība, ņemot vērā Latvijas Bibliotēku padomes atzinumu”, **Latvijas Bibliotēku padomes locekļi**, atklāti balsojot par Jūrmalas Centrālās bibliotēkas struktūrvienības “Asaru bibliotēka” slēgšanu PAR – nav, PRET- 12, ATTURAS -1, un

atklāti balsojot par Jūrmalas Centrālās bibliotēkas struktūrvienības “Bulduru bibliotēka” reorganizāciju PAR – nav, PRET- 12, ATTURAS -1,

nolemj:

1. Nesaskaņot Jūrmalas Centrālās bibliotēkas struktūrvienības “Asaru bibliotēka” slēgšanu.
2. Neatbalstīt Jūrmalas Centrālās bibliotēkas struktūrvienības “Bulduru bibliotēka” reorganizāciju, izvietojot to divās ēkās un izveidojot to par pakalpojumu sniegšanas vietu.

Dz.Šmita informē, ka LBP sniegs atzinumu, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībai nosūtot LBP sēdes protokola izrakstu.

2.§ Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumi

Latvijas Bibliotēku padomes locekļi,
atklāti balsojot „Par” (12 balsis), „Atturas” (nav), „Pret” (nav) **nolemj:**
akreditēt vietējas nozīmes bibliotēkas statusā bibliotēkas:

- Smiltenes novada bibliotēku
- Smiltenes novada Apes bibliotēku
- Smiltenes novada Blomes bibliotēku
- Smiltenes novada Brantu bibliotēku
- Smiltenes novada Gaujienas bibliotēku
- Smiltenes novada Launkalnes bibliotēku
- Smiltenes novada Bilskas bibliotēku
- Smiltenes novada Grundzāles bibliotēku
- Smiltenes novada Palsmanes bibliotēku
- Smiltenes novada Trapenes bibliotēku
- Smiltenes novada Vidagas bibliotēku
- Smiltenes novada Variņu bibliotēku
- Kārķu bibliotēku
- Lugažu bibliotēku ar nodaļu Sēļos
- Ērgemes bibliotēku ar nodaļu Turnā
- Vijciema bibliotēku
- Zvārtavas bibliotēku

3.§ Par Ķekavas novada pašvaldības bibliotēku plānoto centralizāciju

Dz.Šmita informē, ka LBP ir saņēmusi un iepazīnusi ar Ķekavas novada pašvaldības 2022.gada 15.augusta iesniegumu Nr. 1-7.1/22/1954, kurā pamatojoties uz Bibliotēku likuma 6.panta trešo daļu, lūdz sniegt atzinumu par plānoto Ķekavas novada bibliotēku centralizāciju.

Latvijas Bibliotēku padomes locekļi,
atklāti balsojot „Par” (12 balsis), „Atturas” (nav), „Pret” (nav) **nolemj:**
atbalstīt Ķekavas novada pašvaldības ieceri izveidot Ķekavas novada centralizētu bibliotēku tīklu, ietverot tajā iestādi “Ķekavas novada centrālā bibliotēka” ar struktūrvienībām - Baldones bibliotēka, Daugmales pagasta bibliotēka, Katlakalna bibliotēka un Ķekavas bibliotēka.

Sēdes vadītāja
Protokolētāja

D.Šmita
L.Langenfelde